SPECIAL **PESTEN**

TAAKSPEL
De kracht van het positieve

tekst Marijke Nijboer

Kinderen begrijpen vaak heel goed waarom anderen iets nog niet kunnen en zijn zeer bereid om daarbij te helpen. Dat is het team van basisschool De Bron in Numansdorp scherper gaan zien sinds de school Taakspel speelt. Taakspel bevordert hier merkbaar het sociale gedrag, de taakgerichtheid en rust in de klas. Directeur Aemile Roos denkt dat Taakspel ook helpt om pesten te voorkomen.

Bij Taakspel (zie kader) wordt van kinderen verwacht dat zij tijdens het schoolwerk het gedrag vertonen dat tevoren is afgesproken. Stilzitten, je vinger opsteken als je iets wilt zeggen, met je eigen werk bezig zijn; dat soort regels. Als er één toch zit te draaien of kletsen, verliest diens hele groepje punten. Dat verkleint de kans op een beloning. Je zou verwachten dat zo'n kind boosheid oogst, maar Michelle van Diggelen, leerkracht van groep 6/7, ziet vooral hulpvaardigheid. 'De kinderen schieten elkaar aan op een positieve manier en geven tips.' Directeur Aemile Roos: 'Dat ongewenste gedrag zie je vooral nog in de onderbouw. Kinderen snappen dat sommige anderen het moeilijk vinden om zich aan de regels te houden en accepteren het. Ze zijn dan heel sociaal en helpen dat kind om resultaten te halen.'

Pedagogisch klimaat

Dat was precies de bedoeling. Aemile: 'Wij hebben de laatste jaren hard gewerkt aan het didactisch klimaat en waren erg bezig met opbrengstgericht werken. Wij hebben grote groepen en merkten dat de taakgerichtheid en de concentratie van de kinderen minder aan het worden waren. We zien die verbeteren door Taakspel. We willen nu de pedagogische kant aan gaan pakken, en ook daarvoor is Taakspel heel bruikbaar. Dit spel maakt gebruik van de kracht van het positieve en het complimenteren.'

'Taakspel legt basis voor het voorkómen van pesten'

De gedragsregels worden dan ook positief geformuleerd. 'Niet kletsen tijdens de les' wordt: 'we zijn stil tijdens het werken'. Michelle: 'Vroeger benoemden kinderen veel vaker wat ze niet leuk vonden in elkaars gedrag. Nu is er de wil om naar zichzelf te kijken. Die draai naar het positieve, dat is zó gaaf om met elkaar te beleven.'
De Bron begon dit schooljaar, na het volgen van de eerste training, met Taakspel. Alle groepen spelen het drie keer per week. Per groep wordt gekeken wat de beste speelduur is. Die wordt opgebouwd van tien minuten naar een dagdeel.

Structuur

Michelle: 'Je ziet kinderen bijdraaien. Alle leerlingen zijn gebaat bij structuur, duidelijkheid en rust. Taakspel bevordert die elementen.' Taakspel is eigenlijk heel eenvoudig, zegt zij. 'Maar als je er echt met de klas in opgaat, brengt het veel teweeg. Ik vind bijvoorbeeld dat de kinderen veel netter zijn gaan werken. Ze kunnen nu ook beter individueel werken. Dat is fijn in een combinatiegroep; dan heb je meer ruimte om aandacht te besteden aan individuen of kleine groepjes.'
Door het spelen van Taakspel verbeteren de onderlinge relaties tussen kinderen en wordt de sfeer in de klas prettiger. Dat leidt er weer toe dat het probleemgedrag afneemt en kinderen minder geneigd zijn om de regels te overtreden. In zo'n klas wordt ook minder gepest, zeggen onderzoekers. Aemile onderschrijft die conclusie: 'Ik denk absoluut dat Taakspel helpt om pesten te voorkomen. Kinderen leren om elkaar op een positieve manier aan te spreken. Ze gaan het gewoon vinden om elkaar te helpen om tot gewenst gedrag te komen. Ze gaan ook duidelijk zien dat ongewenst gedrag voor iedereen vervelend is. Als je Taakspel langer speelt, wordt het een grondhouding. Wij spelen Taakspel alleen in de klas, maar ik denk zeker dat dit spel ook buiten de klas een basis legt voor het voorkómen van pesten.'

'Niet kletsen tijdens de les' wordt: 'we zijn stil tijdens het werken'.
foto Jan van der Meijde

Taakspel

De klas stelt samen met de leerkracht positieve gedragsregels op en verzint passende beloningen. Vervolgens wordt het Taakspel drie keer per week gespeeld, in teams, tijdens de reguliere lessen. Elk team krijgt punten. Ongewenst gedrag kost een groepje punten. Groepen die voldoende punten overhouden, komen in aanmerking voor een beloning. De leerlingen stimuleren elkaar om zich aan de regels te houden. De leerkracht complimenteert gewenst gedrag en negeert zoveel mogelijk ongewenst gedrag. Taakspel bevordert een positief en veilig klassenklimaat en taakgericht gedrag en neemt risico's weg die kunnen leiden tot ongewenst gedrag, zoals pesten.

Meer weten?
Lilian Mouissie
l.mouissie@cedgroep.nl
010 4071599
www.taakspel.nl